

Samenwerkingsovereenkomst - Bijlage 6A

Het zorgcontinuüm in het basisonderwijs

Zorgcontinuüm

- Fase 0: Preventieve basiszorg
- Fase 1: Verhoogde zorg
- Fase 2: Uitbreiding van zorg
- Fase 3: Overstap naar school op maat

Fase 0: Preventieve basiszorg

De school stimuleert de totale ontwikkeling van alle leerlingen, via een krachtige leeromgeving, en probeert problemen te voorkomen en signalen tijdig te herkennen. Ze werkt daarom actief aan het verminderen van risicofactoren en aan het versterken van beschermende factoren. Ze volgt ook systematisch alle leerlingen op. Dit alles gebeurt volgens een zorgvisie.

De verantwoordelijkheid voor de regie én voor de uitvoering van preventieve acties ligt bij de school die hierbij voor advies een beroep kan doen op het CLB en op de pedagogische begeleiding.

De pedagogische begeleiding en het CLB kunnen, binnen de samenwerking met de school, preventieve acties helpen uitwerken en ondersteunen op klas- of op schoolniveau.

Op dit niveau volgt de leerkracht elk leerling op, verzamelt informatie, geeft ondersteuning en start zelf handelingsinitiatieven.

Fase 1: Verhoogde zorg

Soms volstaat deze basiszorg niet voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften. Daarom voorziet het schoolteam voor hen extra zorg. De interne zorg op school is in deze fase voldoende specifiek om hen de nodige ontwikkelingskansen en -stimulansen te bieden.

De leerkrachten worden door hun zorgcoördinator gecoacht om goede zorgvragen te stellen, te reflecteren over het eigen handelen en het gericht beantwoorden van de zorgvraag van de leerling.

Het is bij voorkeur de leerkracht die deze zorg realiseert binnen de normale klascontext, zo nodig ondersteund door het zorgteam.

Leerlingen en hun ouders worden als ervaringsdeskundigen nauw bij de verhoogde zorg betrokken. Bij de uitbouw en invulling van dit zorgniveau kan de school in de eerste plaats een beroep doen op de pedagogische begeleiding. Om leerkrachten en schoolteamleden te coachen en te ondersteunen bij het bieden van deze zorg kan de school verder een beroep doen op het CLB. School en CLB werken nauw samen om leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften op te volgen en waar nodig specifieke interventies uit te werken. In deze fase is er doorgaans nog geen nood aan rechtstreekse, individu gebonden hulp van het CLB.

Deze zorgvragen, reeds ondernomen en nog te ondernemen acties komen in een zorgdossier (= leerlingendossier van de school, niet van het CLB).

Fase 2 : Uitbreiding van zorg

Als extra zorg niet volstaat, dan volgt een MDO met de zorgcoördinator, directie en leerkracht. Het schoolteam zoekt samen met het CLB naar een nog meer leerlinggerichte aanpak.

De school optimaliseert de beschikbare tijd van het MDO door een voorafgaand overleg. Wat/wie zal wel of niet besproken worden?

De school licht vooraf de ouders in dat hun kind zal besproken worden op het MDO met het CLB.

Het CLB krijgt de namen en de zorgvragen tijdig door.

De school kan beslissen dat ze zelf, na overleg met het CLB, verder kan met de voorgestelde aanpak.

De school vult het leerlingendossier van de school aan.

Als beslist wordt op het MDO dat de zorg verder moet worden uitgebreid, volgen deze stappen:

- De reeds gedane zorg wordt geëvalueerd
- Er worden nieuwe oplossingen binnen de schoolcontext/gezinscontext worden bekeken.
- Er wordt een handelingsplan opgemaakt.
- CLB start een diagnostisch traject met eventueel handelingsgerichte diagnostiek op.

Dan start het hulpverleningstraject bij het CLB, en worden relevante gegevens van de leerlingen in het CLB-dossier genoteerd.

De school informeert de ouders over de afspraken en bevindingen op het MDO. Het CLB kan hierbij ondersteunen om de zorgvraag op de juiste manier over te brengen. Zijn de ouders mee in het verhaal?

Diagnostisch onderzoek door het CLB gebeurt slechts als het een meerwaarde betekent. Onderzoek is nooit de eerste stap in de begeleiding.

Het CLB neemt zijn draaischijffunctie op ten aanzien van relevante externen, zowel diagnostische als hulpverlenende instanties. Het CLB zorgt er mee voor dat de inbreng van externen maximaal kan afgestemd worden op de onderwijsbehoeften van de leerling en de ondersteuningsbehoeften van leerkrachten en ouders.

Indien een verwijzing naar een instantie binnen de integrale jeugdhulpverlening aangewezen is, dan gebeurt dit altijd via het CLB (vb. crisis).

Bij externe hulp wordt, indien nodig een overleg georganiseerd om hulp op school zo adequaat mogelijk op elkaar af te stemmen (vb. GON).

Verder onderzoek als opvolging door CLB gebeurt alleen als zij zelf het begeleidingstraject doen.

Het CLB vult het leerlingendossier aan.

Fase 3 : Overstap naar school op maat

Als het zorgaanbod van de school nog steeds onvoldoende afgestemd is op de onderwijsbehoeften van de leerling, of wanneer de school onvoldoende draagvlak heeft om adequaat in te gaan op de zorgvraag, kan een overstap naar een school op maat, met een meer specifiek aanbod een zinvol alternatief zijn. Het schoolteam blijft de leerling actief helpen en communiceert open met de betrokken partners. Het CLB-team bespreekt met de ouders, de leerling en het schoolteam de situatie van onvoldoende afstemming in de huidige school, overloopt de verschillende mogelijkheden die zich nu aanbieden en ondersteunt het keuzeprocess. Op die manier wordt een handelingsgerichte overdracht gerealiseerd.

Op elk niveau vervolledigt de school het leerlingendossier.